

EDITORIAL **ca-**

Durant els tres anys d'existència de *452°F* hem pogut constatar en més d'una ocasió que la feina de traducció subjacent a cada publicació no és una característica que vulguem deixar de banda, malgrat totes les dificultats afegides al procés d'edició. La convicció que les llengües de coneixement no poden restringir-se a una o dues, així com la certesa que existeixen plantejaments que només poden formular-se en un idioma, per després a partir d'aquest lloc específic dins del camp literari promoure's la seva difusió en altres llengües, ens porten a continuar per aquest camí malgrat la manca de recursos permanent. Continuem intentant evitar la discriminació per part dels sistemes d'avaluació de qualitat en la recerca en humanitats, atorgant els investigadors una eina per publicar en la llengua que ells mateixos determinin com a científica, i que això no signifiqui retallar l'abast ni la possibilitat de difusió del seu pensament. Hem aconseguit conformar una revista vertaderament internacional, no sols pel que fa a la composició del consell de redacció i del consell científic, ni per la varietat d'orígens dels autors que hi publiquem, sinó pel que fa a les diferents línies d'investigació a les quals la *Revista* dona suport mitjançant-ne la publicació. L'abast de la recerca de cadascun d'aquests autors es veu així potenciat, i enriqueix el camí per a treballs futurs en contextos molt distants. Som conscients que queda molt per millorar, i valorem enormement la feina voluntària i alhora professional dels nostres col·laboradors traductors i correctors. Tot això no seria possible sense la traducció.

Aquest setè dossier monogràfic va ser concebut com una exploració pels dominis de la traducció literària i pel comparatisme, prenent la traducció com a condició d'existència de la nostra disciplina. Buscàvem recordar mitjançant diferents formes de recerca literària allò que té de primordial un apropament en clau de traducció als fenòmens literaris. El resultat final ens permet conèixer un seguit de diferents propostes que podem trobar actualment en estudis de traducció dins d'una perspectiva teòrico comparatista. Carolina Moreno Tena analitza a «La tasca del traductor davant la uniformitat literària» el paper que té la llengua en què s'escriu una obra en la seva conseqüent (o no) sort literària, així com la feina del traductor i la seva rellevància en aquest sentit. A partir del cas específic de la traducció del suec al català al llarg del darrer segle, ens ofereix una lectura dels processos involucrats en la internacionalització de la literatura, així com de les interaccions entre camps literaris. El treball de Nikolai Duffy, «Rosmarie Waldrop and Theories of

Translation», revaloritza i situa l'obra poètica i les teories de traducció que sorgeixen de la pràctica de la traductora en llengua anglesa Rosemarie Waldrop. Aquest recorregut permet Duffy recuperar les teories de Schleiermacher, Benjamin i Blanchot respecte de l'estrangerització dels textos literaris i dels elements d'alteritat presents en la identitat textual, sense deixar per aquest motiu de referir a la pràctica concreta de la traducció, que inscriu en si mateixa la marca de la seva pròpia presència. Juntament amb Jakobson i Steiner, la teoria de la traducció que desenvolupa Waldrop recau en la diferència com a element que la distingeix, i tot allò que recau entre les llengües en què es mou el text. D'altra banda, Kyle Wanberg ens presenta a «Ants Wax Manic: A Translation in Orature» el procés de traducció d'un text oral originalment interpretat en una llengua minoritària (Akimel'O'odham, o Pima) a l'anglès, els problemes relacionats amb la traducció intersemiòtica que es duu a terme, i amb la recepció d'aquesta mena de textos com obres literàries. Helena Wu ens ofereix a «A Journey across Rivers and Lakes: A Look at the Untranslatable *Jianghu* in Chinese Culture and Literature» l'anàlisi de la (im)possible representativitat del terme *jianghu* (江湖), mitjançant un recorregut històric per les seves significacions i apropiacions per gèneres literaris. Per mitjà del treball de Stefano Arduini sobre la diferència i la semblança en la traducció, i el concepte derridà de «suplementarietat» conclou que el terme pot constituir-se en escenari de disputa com un espai de producció i de recepció cultural. Finalment, el treball de Mabel Richart, «La traducción en riesgo: la lista de diálogos como control hermenéutico» apunta des d'una perspectiva d'estudis culturals a identificar nuclis de control hermenèutic en el camp d'al·lusions culturals, unitats fraseològiques i jocs fònics, en la producció i la recepció de traduccions per a la subtitulació i el doblatge dins de la indústria cultural.

La secció miscel·lània inclou el treball de Núria Calafell «El sabotaje de una praxis genérica: el ejemplo de Luisa Valenzuela», que a partir del concepte de «crítica com a sabotatge» de Manuel Asensi i del «sil·logisme entimemàtic» que rebut l'escriptora Luisa Valenzuela, construeix un esquelet conceptual que ha anomenat «trans/versalitat negativa». A «Teoria i pràctica de Lope i Moratín: la nova comèdia, *La comedia nueva*», Elia Saneleuterio Temporal realitza un estudi textual comparat entre les preceptives de Lope de Vega i de Moratín sobre la comèdia nova / la nova comèdia per estendre's en la reivindicació de l'obra de Moratín dins del panorama il·lustrat espanyol.

Les tres ressenyes que tanquen aquest número inclouen la lectura de Pablo Barrio Aller sobre *Fausto en Europa. Visiones de los demonios y el humor fáustico* (UCM, 2009); la ressenya d'Ana García Díaz sobre *Los hermeneutas de la noche. De Walter Benjamin a Paul Celan* (Editorial Trotta, 2009); i l'anàlisi d'Anna Maria Iglesia sobre *Writers in between languages: minority literatures in the global scene* (Center for Basque Studies University of Nevada, 2009).

Aquest nou número de 452^oF inclou una sèrie de modificacions en la composició de la revista, tant en termes de l'equip editorial que la gestiona mitjançant el consell de redacció i el comitè científic, com en la incorporació de la secció de ressenyes científiques en el cos principal de cada nou exemplar. El primer dels canvis renova i restableix el nostre compromís amb el projecte formulat fa tres anys; el segon canvi apunta a reforçar la rellevància de la secció de ressenyes com a valor afegit dels continguts de la revista. Esperem que, a partir d'aquestes novetats, puguem continuar la nostra tasca de contribuir a la disseminació del coneixement.

Paula Meiss